

то се прѣдава цѣло цѣлиничко на скърбта, както и на радостта; скърбта у дѣтинството като да има единъ по голѣмъ просторъ отъ колкото у възрастниятъ човѣкъ, който всяка малко много е отвлѣченъ отъ нѣкоя неволна мисъль. Отъ друга страна, скърбта у възрастниятъ човѣкъ пробива по на дълбоко; тя не се намира вънка, но съкрушава и развращава вѫтрѣшността. Скърбта у дѣтето избухва съ голѣма сила; тя занимава всичката му душа за една минута; но не оставя никаква дира; тя е у него знакъ на животъ, и ето защо ни очаровава като ни трогва.

Съ една рѣчъ, разгледайте всичките дѣйствия на дѣтето, и Вие ще видите че тѣ даватъ удоволствие, защото свидѣтелствуватъ за едно естество пълно, свободно, щастливо, довѣрително, невинно. То не знае нищо отъ животътъ; то страда и плаче, безъ да е злощастно; прави зло, безъ да е лошо. Не говориж за исключенията които ни прѣставя на всякаждѣ естеството: има дѣца толкова прѣтоварени отъ физическа и нравственна скърбъ, щото чувството на човѣческото нещастие имъ дохожда твърдѣ рано; има други дѣца толкова злѣ отхранени или съ душа толкова плачевно надарена, щото тѣ се запознаватъ съ пороцитетъ, тѣй да се каже, прѣди страститѣ. Но дѣтинството, въобщѣ, е щастливо и добро, щастливо безъ да знае, добро безъ да иска; това което не е нито истинското щастие нито истинската доброта.

Нѣкои наблюдатели виждатъ човѣческата лошевина още въ дѣтето. Св. Августинъ съ чувство на прѣувеличено окайвание, се